

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မြေယာနှင့်ပတ်သက်သော ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာမှတ်စုများ	I-XII
၁။	မြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အဦများကို ဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် မြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု။	၁
၂။	ဥယျာဉ်မြေနှင့်တိုက်ကို လက်ရှိရလိုကြောင်း စွဲဆိုခြင်း။	၃
၃။	မြေကွက်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု။	၆
၄။	အိမ်နှင့်မြေမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် တရားစွဲဆိုခြင်း။	၉
၅။	မြေများကို လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း။	၁၂
၆။	အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို တစ်ဦးတည်း ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။	၁၄
၇။	ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရောင်းချသည့်စာချုပ်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို ပြန်လည်ဝယ်ယူမည်ဟု ကတိပြုသည့် စာချုပ်တို့ကို သီးခြားစီ ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (ဂ) ၏ ခြွင်းချက် အရ အပေါင်မဖြစ်နိုင်ခြင်း။	၁၆
၈။	ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ။	၁၈
၉။	ကျူးကျော်နေထိုင်သော အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေမှ နှင်ထုတ်လိုမှု၊ ငှားရမ်းခြင်းတစ်ခုကို မည်သို့ ရပ်စဲနိုင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်။	၂၁
၁၀။	မြေကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုခြင်း၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ယင်းအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်။	၂၂
၁၁။	ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၆ ။	၂၃
၁၂။	တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်း ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့် လက်ရောက်ရလိုမှု ။	၂၅
၁၃။	ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄။	၂၇
၁၄။	သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ခြွင်းချက်။	၂၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅။	ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုတွင် ထိုပစ္စည်းကို တရားလို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားရန်လိုခြင်း။	၃၁
၁၆။	အရောင်းအဝယ်ကိစ္စကို သီးခြားဆောင်ရွက်ပေးစေလိုမှုမှာ ပဋိညာဉ်အပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုမှုမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းစာချုပ် အပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုသည် ဖြစ်ခြင်း ။	၃၃
၁၇။	မြန်မာ့လေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ - အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ပူးတွဲအမွေဆိုင်ဖြစ်သူထံမှ အမွေပုံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ခြင်း - စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်ခြင်း။	၃၆
၁၈။	ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) (ဃ)	၃၈
၁၉။	မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုမှုတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် တရားလိုက မိမိလက်ရှိဖြစ်သော မြေကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်(သို့မဟုတ်)တရားပြိုင်က ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်များကို စိစစ်ရန် လိုအပ်ခြင်း။	၄၁
၂၀။	ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ယင်းပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာသည့် ဒီကရီကို ကနဦးတောင်းဆိုရန် မလိုခြင်း။	၄၄
၂၁။	သက်သာခွင့် - သက်သာခွင့်နှစ်ရပ် တောင်းဆိုသည့်အမှုတွင် ပထမသက်သာခွင့် မရရှိ နိုင်သည့်တိုင်အောင် ဒုတိယသက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းအပေါ် တရားရုံးက စိစစ်ရန်လိုအပ်ခြင်း။	၄၇
၂၂။	ကျူးကျော်မှု - မည်သည့်အခါ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၅)(ဃ) အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် လိုခြင်း။	၄၉
၂၃။	ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု - တရားလိုဘက်မှ သက်သေထုရမည့်အချက်များ။	၅၁
၂၄။	ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု - တရားမစွဲဆိုမီ ကျူးကျော်သူထံ နှိတ်စာပေးရန် လို မလို ။	၅၄
၂၅။	အယူခံဝင်ခွင့် - အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများ - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃	၅၈

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၆။	မြေကို လက်ရောက်ရလိုမှု - တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပြသရန်လိုအပ်ခြင်း။	၆၁
၂၇။	ပေါင်နှံထားသောမြေကွက်ကို ရွေးနုတ်လိုမှု - ပေါင်နှံမှု အထမမြောက်ပါက ပေါင်နှံမှုသည် ပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေပြု၍ လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်ခြင်း။	၆၃
၃၀။	အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခွင့်ရှိခြင်း။	၆၆
၃၁။	စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ပိုင် ဈေးအတွင်းရှိ ဆိုင်ခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ရောင်းချခွင့်ရသူ ကွယ်လွန် သွားသည့်အခါ ကွယ်လွန်သူ၏ ဇနီးက ဆိုင်ခန်းအား လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည့်ကိစ္စ။	၇၁
၃၂။	အစိုးရပိုင်သည့်မြေအား ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သည်ကိစ္စ၊ အစိုးရ မြေနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း ပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေပြု၍ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း။	၇၃
၃၃။	မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို ရောင်းချသည့် မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန် နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုမှု စွဲဆိုရာ၌ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန်ကိစ္စ အတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်လျှင် လုံလောက်မှုရှိခြင်း။	၇၄
၃၄။	တိုက်မြေအရောင်းအဝယ်စာချုပ်ပါ ပဋိညာဉ်အတိုင်း သီးခြားဆောင်ရွက်ပေး စေရန်နှင့် တိုက်မြေကို လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် တရားစွဲဆိုခြင်း။	၇၆
၃၅။	ကျူးကျော်စိုက်ပျိုးထားသည့် သစ်ပင်များနှင့် အဆောက်အအုံများအား ဖယ်ရှားပေးစေ ပြီးနောက် ကျူးကျော်ခံရသောမြေကို လက်ရောက်ရလိုမှု။	၇၈
၃၆။	မြေလက်ရောက်ရလိုမှု။	၈၂
၃၇။	ရောင်းစဉ်အခါက ရောင်းသူ၏လက်ရှိမဟုတ်သော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူက လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်း။	၈၄
၃၈။	ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုမှုတွင် တရားလိုကသက်သေပြရမည့်အချက်။	၈၈
၃၉။	အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက်အငြင်းပွားလျက်ရှိရာ သက်သေခံ ချက်များရယူခြင်းမရှိသေးပါဘဲလျက် အဆိုအချေသက်သက်ဖြင့် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု ပြဿနာ ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ။	၉၂
၄၀။	ပိုင်ရှင်လက်ရှိမဟုတ်သော မြေကွက်ထဲသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ၁၂ နှစ် ကျော်လွန် ပြီးမှ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူများက ကျူးကျော်သူများအား နှင်ထုတ်၍ မြေလက်ရောက် ရလိုကြောင်းစွဲဆိုခြင်း။	၉၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၁။	မှတ်ပုံမတင်သော အပိုင်ပေးစာချုပ်အရ အပိုင်ရသူက လက်ရှိထားခြင်းသည် အပိုင်ပေးသူအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက် မရောက်။	၁၀၂
၄၂။	ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုခြင်း၊ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတစ်ဦးက မိမိ တစ်ဦးတည်းပိုင် ကြောင်းမထင်ရှားဘဲ ကျန်ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူအပေါ် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခွင့် ရှိ မရှိ။	၁၀၇
၄၃။	တိုက်ခန်းလက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုခြင်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းပေးရန် အခွင့်အရေးမရှိသူက လွှဲပြောင်းပေးခြင်းသည် တရားဝင်အတည်မဖြစ်ခြင်း။	၁၁၂
၄၄။	ပစ္စည်းခွဲဝေခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပါ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း တစ်ရပ်ရပ် နှင့်အကျိုးမဝင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းခွဲဝေခြင်းကိုစာဖြင့် ရေးသားရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၍ နှုတ်ဖြင့် သဘောတူဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း။	၁၁၅
၄၅။	အိမ်ငှားဖြစ်သူ တရားပြိုင်ကို အခန်းတစ်ခန်း ပြန်ပေးရန် တရားပြိုင်နှင့် မြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီတို့ ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ထားသဖြင့် တရားရုံးက တရားလိုကို အခန်းလက်ရောက် ရထိုက်ကြောင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ။	၁၁၉
၄၆။	တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂ နည်း ၂(၃) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း တစ်ရပ်တည်း၏ အဓိပ္ပာယ်။	၁၂၅
၄၇။	အရောင်းအဝယ်ပဋိညာဉ်အတိုင်း အရောင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက် ရလိုမှုစွဲဆိုခြင်း။	၁၃၀
၄၈။	မြေနှင့်အိမ်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ပါ ကတိပဋိညာဉ်အတိုင်း စာချုပ်မှတ်ပုံတင် ပေးစေရန်နှင့် အိမ်မြေဥပစာကို လက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုမှုစွဲဆိုခြင်း။	၁၃၅
၄၉။	အပြီးအပိုင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်သောစာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပြီး ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်း။	၁၄၁
၅၀။	ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းအတွက် ဒီကရီနှင့် မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းအတွက် ဒီကရီချမှတ်ရာတွင် ကွဲပြားခြားနားချက်။ တရားလိုရထိုက်သည့်သက်သာခွင့်ကို သတ်သတ်မှတ်မှတ်ဖော်ပြရန်မှာ တရားရုံး၏ တာဝန်ဖြစ်ခြင်း။	၁၄၈
၅၁။	ဂရန်ရရှိထားသူက ကျူးကျော်သူအား တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့်၊ ဂရန်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။	၁၅၂